

KOMENTARZ PRAWNIKA

Wyższy kapitał w spółce z o.o.

LUKASZ POZOGA

radca prawny w kancelarii KSP Legal & Tax Advice w Katowicach

Kapitał zakładowy spółki z o.o. nierzadko ulega zmianom w czasie jej istnienia. Najczęściej dochodzi do jego podwyższenia. W założeniu ma ono na celu wzmocnienie kondycji finansowej spółki poprzez wyposażenie jej w nowe aktywa. W ten sposób pozyskiwani są też nowi inwestorzy, którzy wnoszą wkład do spółki w zmian za udziały tworzone w ramach podwyższenia jej kapitału. Podwyższenie kapitału może nastąpić poprzez utworzenie nowych udziałów lub podwyższenie wartości nominalnej już istniejących (art. 257 § 2 k.s.h.). Wymaga ono, co do zasady, zmiany umowy spółki, co wiąże się z koniecznością podjęcia przez wspólników uchwały zamieszczonej w protokole w formie aktu notarialnego (art. 255 k.s.h.).

Kodeks spółek handlowych dopuszcza pod pewnymi warunkami uproszczone podwyższenie kapitału, tj. bez modyfikacji umowy spółki. Jest to możliwe, jeżeli dotychczasowa jej treść określa maksymalną wysokość podwyższenia kapitału oraz jego termin (art. 257 § 1 k.s.h.). W takim przypadku nie jest potrzebny udział notariusza podczas zgromadzenia wspólników, gdyż uchwała o zwiększeniu kapitału zakładowego może zostać powzięta w zwykłej formie pisemnej. Zgodnie jednak z uchwałą SN z 17.01.2013 r. (III CZP 57/12) w trybie tym nowe udziały mogą być objęte jedynie przez dotychczasowych wspólników w stosunku do już posiadanych przez nich udziałów.

Podwyższenie kapitału wiąże się z reguły z wniesieniem do spółki wkładów na poczet nowych udziałów. Może jednak zostać sfinansowane z własnych pieniędzy spółki – pochodzących z kapitałów zapasowego czy rezerwowych utworzonych z zysku (tzw. podwyższenie gratisowe). Wykluczone jest wtedy przystąpienie do spółki nowych wspólników – nowe udziały przysługują bowiem dotychczasowym wspólnikom, proporcjonalnie do ich dotychczasowych udziałów, a przy tym nie wymagają objęcia. Podwyższenie kapitału z pieniędzy spółki wymaga uchwały o zmianie umowy spółki (art. 260 k.s.h.).

Obniżenie kapitału zakładowego wiąże się z umorzeniem udziałów lub zmniejszeniem ich wartości nominalnej (aczkolwiek tzw. umorzenie udziału z czystego zysku nie wpływa na wysokość kapitału). Wymaga ono uchwały wspólników o zmianie umowy spółki, chyba że następuje tzw. automatyczne umorzenie udziałów – wówczas wymagana jest uchwała zarządu o obniżeniu kapitału oraz oświadczenie wszystkich członków zarządu, złożone w formie aktu notarialnego, o spełnieniu się wszystkich warunków obniżenia. W wyniku obniżenia kapitału nie może spaść poniżej 5000 zł, a wartość nominalna pojedynczego udziału – poniżej 50 zł (art. 263 i 265 § 4 k.s.h.).

Obniżenie wymaga z reguły przeprowadzenia tzw. postępowania konwokacyjnego. Polega ono na tym, że zarząd ogłasza o obniżeniu i wzywa wierzycieli spółki do zgłoszenia, w ciągu 3 miesięcy od ogłoszenia, sprzeciwu, jeśli nie zgadzają się na obniżenie. Jeśli wierzyciel zgłosi sprzeciw w terminie, to spółka musi spłacić długi w stosunku do niego lub zabezpieczyć ich spłatę. Postępowania tego nie przeprowadza się, jeżeli pomimo obniżenia kapitału nie zwraca się wspólnikom wpłat na kapitał i jednocześnie z obniżeniem następuje podwyższenie kapitału co najmniej do pierwotnej wysokości (art. 264 k.s.h.).

Skutek w postaci podwyższenia lub obniżenia kapitału następuje wraz z dokonaniem przez sąd rejestrowy odpowiedniego wpisu w rejestrze przedsiębiorców. © ®